

שְׁלַח לַחֲמֹךְ

שִׁבְתָּהּ רֵאשִׁי הַשָּׁנָה | תשפ"ו

בצדקה תכונני

גליץ 443

סיפור לשבת

התקיעות שהרגיעו את הים מזעפו

הגה"ק הקשיש רבי אלעזר רוקח מאמסטרדם החליט לעת זיקנתו לחון את אדמת ארץ-הקודש. הוא אסף את מעט מיטלטליו, שכללו בעיקר ספרים, ויצא למסע הפלגה ארוך, שעתיד היה להימשך כמה שבועות. את מרבית זמן ההפלגה בילה הרב בלימוד התורה. רק לעת ערב נוהג היה לצאת מתאו ולעלות על סיפונה של האניה, כדי לשאוף מעט אוויר צח לריאותיו. במסעו נלוו אליו כמה מתלמידיו המסורים, וכן יהודים נוספים מהולנד, שהחליטו אף הם לעלות באותה הזדמנות לארץ-הקודש. היו אלה ימי שלהי חודש אלול. בתחילה התנהלה ההפלגה על מי-מנוחות. לאחר שבועיים מראשית ההפלגה, החלו לנשב רוחות והן התגברו בהדרגה. בקצה האופק נראו עננים שחורים. כל הסימנים העידו על סערה מתקרבת. רב-החובל ואנשי צוותו עקבו בדאגה רבה אחר התקרבות הסערה, וקיוו שהיא תעבור רחוק מהם. אולם תוחלתם נכזבה. הים נעשה סוער יותר ויותר. בערב ראש-השנה הגיעה ליבת הסערה לנתיב הפלגתם. האנייה היטלטלה כמטורפת מצד אל צד. רב-החובל ואנשי התרוצצו על-פני הספינה בניסיון להשתלט עליה ולייצבה. בקושי רב נאבקו בים הסוער, האנייה התנדנדה כקליפת אגוז ומנווטיה איבדו כל שליטה עליה. הם נצמדו למקומותיהם בחזקה כדי שלא יעופו אל תוך גלי הים הסוערים. מעיניהם נשקף מבע של ייאוש. פתאום נשמע קול רעש עז. אחד מדפנות האנייה נעקר ממקומו והתנדנד מצד אל צד כדלת הנעה על צירה. מים רבים החלו לחדור אל הסיפון. כאחוזי טירוף חשו רב-החובל והמלחים אל הדופן. בניסיונות נואשים ניסו להחזירו למקומו, ובאותה שעה התאמצו לשאוב את המים בחזרה אל הים. כך נמשך המאבק במשברי הים שעות ארוכות. הלילה ירד ועמו בא לעולם ראש-השנה. איש מהיהודים שעל האנייה לא היה יכול אפילו לחשוב על תפילה בליל החג. הכל היו שרויים בפחד-מוות ועקבו בחרדה אחר הניסיון להציל את האניה ואת חייהם מטביעה. רק רבי אלעזר רוקח נשאר ספון בתוך תאו. הוא היה מודע היטב לנעשה בחוץ, שכן גם הוא בתאו, כמו כל חלקי האנייה, התנדנד בחזקה מצד אל צד. "אע"פ כן היה הוא היחיד שקיבל את ראש-השנה. עטוף בבגדי החג נעמד לתפילת ערבית של החג. שעות רבות נמשכה תפילתו, עמוק אל תוך הלילה. לפתע פרצו אל תאו שניים מתלמידיו. בעיניהם הייתה אימה רבה. הם המתינו עד שרבים יסיים את תפילת שמונה-עשרה ויפסע לאחור. "רבי!", זעקו, "עוד מעט קט והאניה תרד למצולות הים ועמה כולנו!". הרב נעץ בהם מבט חודר. "אם-כן, עלינו לעמוד מוכנים", אמר. "ברגע שאך יפציע השחר, תעמדו לצידי והשופר בידכם. נתקע בשופר ונקיים את מצוות היום". כל אותו לילה לא עצם איש על האניה את עיניו. למעלה, על הסיפון, ניטש קרב לחיים ולמוות. למטה, בבטן האנייה, ישב הרב מאמסטרדם, מנותק מכל הסובב אותו, שקוע בשרעפיו. אך הפציע השחר, נאספו היהודים אשר על האנייה סביב הרב. הוא אחז בשופר והחל לתקוע: תקיעה, שברים, תרועה. הנוסעים הנכרים שעל האניה הביטו ביהודים בהשתוממות עצומה. הספינה עומדת להיטרף בים והיהודים הללו תוקעים בקרן! עוד לא תמה התקיעה הגדולה החתומת את סדרת התקיעות הראשונה, וכבר הורגש שינוי לטובה. הסערה פחתה קמעה. אט-אט הלכו פני הים ונרגעו עד שבתוך זמן קצר שב הרוגע לגלי הים. לכולם היה ברור, כי חשו אלו תקיעות השופר שהעבירו את רוע הגזירה וכל נוסעי האניה ראו בעליל את אצבע התלוקים.

לימים, כשסיפר הרה"ק רבי שמחה-בונים מפשיסחא זיע"א את המעשה הזה, הוסיף ואמר: "ודאי סבורים אתם כי רבי אלעזר רוקח הורה לתלמידיו להתכונן לתקיעה בשופר מיד עם שחר, כסגולה להיחלשות הסערה. לא ולא! הוא, כשראה שהספינה מיטרפת בים וכי עוד מעט קט יירדו כולם למצולות הים, ביקש לנצל את הרגעים האחרונים כדי לקיים את מצוות היום!". "אלא שתקיעות השופר שלו אכן פעלו את פעולתן, הן בקעו רקיעים וממילא נתבטלה הגזירה".

(סיפורי צדיקים)

הפלא ופלא

אוצר בלום של פלאי פלאות מגנזי קדם אות ה'

חג הפסח; חג המצות

שני השמות: חג הפסח וחג המצות, מתייחסים לשני זמנים שונים. השם "פסח" מתייחס לערב פסח ולליל ראשון של פסח, שבהם עסוקים בקרבן הפסח, ואילו השם "חג המצות" מתייחס לשאר ימי ולילות החג. כן כתב ה"חוקני" (פרשת אמור כג, ה).

חגב

כאשר הטל יורד על הארץ – עיני החגבים מתעוררות, מבלי יכולת לראות מאומה. כן כתב רש"י (שבת קו, ב, ד"ה חגבים).

מסיבה זו, הצד חגבים בשבת בשעת ירידת הטל – פטור, כי מכיון שעיניהם מתעוררות, הרי הם ניצודים ועומדים (שבת שם).

מאור עיניהם של הנמלים והחגבים תלוי במיוחדיהם. אם המיוחדים יכרתו – תכרת ראיהם. כן מבואר ב"אוצר הגאונים" (סימן תכט) על פי הגמרא בשבת (עז, ב): "כאשר יעקרו את קרן הנמלה או קרן החגב – יעוורו, כי אור עיניהם תלוי בקרניהם".

חגורה

אדם שחוגר חגורה העשויה מנחש מת – לעולם לא יפגע ממכת חרב. כן כתב רבי יהודה חסיד (בספר "אמרות טהורות חיצוניות ופנימיות" אות סב, עמוד קעא).

חובת האדם בעולמו

כיצד כל אדם יידע מה הוא בא לתקן ומה חובתו האישית בעולמו? כתב בעל "יוסף אומץ" (בהקדמה) בשם רבי משה גלאנטי זצ"ל: "מה ששאלוני במה יודע ויכיר למה בא לתקן, קצת ממעשיך יוכיחו לדעת לאיזה דבר לבו רודף, כי כל עבירה שלבו דורש אותה – זו היא שנכשל בה וצריך הרחקה גדולה ממנה, ובאיזה מצוה שישתדל יותר מאחרות – משם יוכיח שלזה בא".

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
20:06	19:26	18:15	
תל אביב			
20:04	19:28	18:31	
חיפה			
20:06	19:28	18:24	
באר שבע			
20:06	19:27	18:32	

מאמרים בנושא הצדקה

מצות מעשר כספים, וברור הציוי "לא תגסר בנתינת צדקה מתר לנסות את הקב"ה?"

בתלמוד (תענית ט.) מובא משא ומתן מרתק בין רבי יוחנן לבין אחינו הקטן, בנו של ריש לקיש. האחין שאל: האמנם פרושו של הפסוק 'עשר תעשר' הוא 'עשר בשביל שתתעשר'? השיב דודו: אדרבה, לך נוסה זאת. האחין התפלל, וכי מתר לנסות את הקב"ה? הן פסוק מפרש הוא בתורה 'לא תנסו את ה'! השיבו רבי יוחנן, כך אמר רבי הושעיא: בכל מצוות התורה אכן אסור לנסות את הקב"ה, לבד ממצוות מעשר, עליה נאמר במלאכי 'הביאו את כל המעשר... ובחגוני נא בזאת'. מבטח לאדם כי יתעשר בזכות המעשר ורשאי הוא לנסות את הקב"ה בכך. נמצא, כי בכל המצוות האחרות אסור לנסות את הקב"ה אם על ידי קיום המצוה וזכה למלוי רצונותיו. וכגון, אדם המחליט להדר במצוה מסוימת או להקפיד ביותר שאת על אחד מאסורי התורה כדי שעל ידי זה יזכה בממון - עובר על אסור גמור, שלדעת ראשונים רבים הוא אסור מן התורה! (עין סמ"ג לא תעשה ד, וראים סימן שס"ג, חנוך מצוה תכ"ד).

מצות הלואה

התורה מצוה במצוות עשה מיוחדת את חובת ההלואה לחברו: "אם כסף תלווה את עמי, את העני עמך" (שמות כב, כד). אמר ר' ישמעאל כל אם שבתורה רשות חוץ

משלשה, וזה אחד מהם, שהם חובה. השנים הנוספים: "אם מזבח זבחים תעשה לי" (שמות כ, כב), "אם תקריב מנחת בכורים" (ויקרא ב, יד). כשהמלווה מכיר את הלווה שהוא בעל מדה כזו, שיוציא את ההלואה שלא לצורך ויאבדה עד שלא ימצא ממה לגבות את חובו, מוטב שלא להלוות לו ממה שיצטרך אחר כך לנגשו ויגבר בכל פעם על 'לא תהיה לו כנשה' (שמות כב, כד). ויש מן הראשונים שכתב שלפיקך נאמרה מצוה הלואה בלשון 'אם' - "אם כסף תלווה" - לפי שלפעמים היא רשות, כגון שהוא לווה ואינו משלם (דעת זקנים לבצלי התוספות עה"ת שמות שם, בשם ר"י הקסיד). בעל 'שפתי כהן' (מגורי האר"י) אמר: מה שאמרה תורה אם כסף תלווה הינו שעדיף היה אלו לא היה כלל כסף בעולם, אבל לאחר שיש כבר כסף - "אם כסף", לכל הפחות תעשה בו דבר טוב: "תלווה". ומצוה זו חשובה ומחייבת יותר מן הצדקה (רמב"ם ממונות עניים פ"י ה"ז) והמונע מלהלוות אמרה תורה (דברים טו, ט) "והיה כף חטא". ולדעת השאילתות (יד) הוא בכלל מצוות 'וחי אחיך עמך'. חנוך מסביר שהקב"ה היה יכול לתת הכסף מיד לעניים, אלא סבבו ביד העשירים, להשריש בהם מדת הקסד והרחמים. בעל אורח חיים מסביר לפי זה שפספסו של העני נמצא ביד העשיר, ולכן אמרה תורה "את העני עמך" - חלקו של העני עמך.

לווה ואינו משלם

כשם שמצוה על המלווה להלוות, מצוה על הלווה לפרע בממנו, שכן דרשו חכמים על חובת קיום

התחייבות: "שיהא הן שלך צדק ולא שלך צדק". כלומר, כשאתה מדבר הן או לאו, קים דברך. (בבא מציעא מט. על פי ויקרא יט, לו ורש"י שם). ולכן אין לאדם ללוות אם יודע שלא יוכל לפרע, וכן יהיה המלווה נהיר בהלואותיו ויתגן בעדים או בשטר, כדי שלא יתפתה הלווה להתחמק מחובתו, ואף אמרו, שהמלווה ללא עדים עובר על 'לפני עור לא תתן מכשול' (ולדעת הריטב"א, מגלה כח. הוא מדת חסידות. וראה פרי יצחק ח"א סימן מח, וראה מה שכתב בענין לפני עור). הלווה ואינו משלם נקרא רשע, באר ברע"ב (אבות פ"ב, משנה ג), שהלווה מן האדם כאלו לווה מהמקום ברוך הוא, והקב"ה מסבב להחזיר למלווה אם הלווה לא ישלם, כמו שנאמר "צדיק חונן ונותן" (תהלים לו, כא). נמצא שהלווה נשאר חייב למקום, ולכן נקרא רשע.

שלושה סוגי ערבים

בדיני ישראל יש ג' סוגי ערבים:

א. ערב רגיל: דינו הוא, שהמלווה אינו יכול לתבע ממנו את החוב תחלה, אלא המלווה תובע את הלווה, ואם הלווה אינו משלם וגם אי אפשר לגבות מנקסיו, הולך המלווה ותובע את הערב.

(המשך בשבוע הבא...)

ישמחו במלכותך

סוד כחה הגדול של השמחה בשבת המלכה | פרק י"ב

'נתיבות השבת' עצות ודרכים לזכות לשמחה וחדוה בשבת המלכה

התבוננות במעלותיה העצומות של השבת

הנה, הדרך לזכות לשמחת השבת היא ע"י שהאדם יתבונן במעלותיה העצומות של השבת, כמו שכתוב בלקוטי מוהר"ן (תורה י"ז) וזה לשונו: וראוי ונכון ללמד בראשית חכמה בשער הקדשה בתחלתו, כי יש כמה דברים יקרים מקדשת ומעלות השבת כדי שיתלהב לבו לקבל שבת בשמחה גדולה ועצומה כראוי. עד כאן לשונו.

וע"י שהאדם יתבונן בגדלתה ומעלתה העצומה של שבת ובהבטחות העצומות שהבטיחו חז"ל לכל שומריה - בודאי ישמח לבו ויגל מאד.

ובספרנו יחדנו פרק שלם לכך הנקרא "מתנה טובה" עין שם ותתבונן בכל מעלותיה העצומות של השבת, וע"י כך יזכה האדם לשמח מאד בידעו שהוא זוכה למעלות רבות ועצומות כל כך בלי שעור וערך.

(מתוך ספר 'ישמחו במלכותך')

אבות ובנים

5. איזה פירות נוהגים לאכול בראש השנה?

- א. תפוח, רימון ותפוח.
- ב. תפוח, רימון וענבים.
- ג. תמר, רימון ואגס.
- ד. תמר, רימון ותפוח.

6. מה הדין אם תקע בשופר בלילה?

- א. יצא ידי חובה.
- ב. לא יצא.
- ג. ביום הראשון לא יצא, וביום השני יצא.
- ד. בדיעבד יצא.

7. איזו בקשה מוסיפים בברכת ההודאה בעשרת ימי תשובה?

- א. שנהיה מלאים מצוות כרימון.
- ב. שייתמו אויבינו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו.
- ג. וכתוב לחיים טובים כל בני ברייתך.
- ד. וזכרנו לחיים מלך חפץ בחיים.

8. מתי מקיימים את מנהג התשליך?

- א. ביום הראשון של ראש השנה.
- ב. ביום השני של ראש השנה.
- ג. גם ביום הראשון וגם ביום השני.
- ד. בערב ראש השנה.

1. הגזל שופר ותוקע בו - האם יצא ידי חובה או לא?
א. לא יצא.
ב. יצא.
ג. בתקיעות הראשונות - לא יצא, ובשניות - יצא.
ד. ביום הראשון - לא יצא, וביום השני - יצא.

2. למה לא אומרים הלל בראש השנה?
א. כי זה מאריך את התפילה ביותר.
ב. לפי שספרי חיים ומתים פתוחים, ואיך יאמר שירה.
ג. הלכה למשה מסיני.
ד. גזרת הכתוב.

3. עם איזו הרגשה צריך להיות בימי ראש השנה?
א. עליו להיות באימה ויראה.
ב. צריך לצום חצי יום.
ג. שמח ליבו ובטוח בה' יתברך עם תשובה ומעשים טובים.
ד. עליו להיות רציני ביותר.

4. באיזה יום לא יכול לחול ראש השנה?
א. ביום ראשון, שלישי וחמישי.
ב. ביום שני וחמישי.
ג. ביום ראשון, רביעי ושישי.
ד. ביום שני, רביעי וחמישי.

תשובות

א' 8 ז' 6 ט' 5 י' 4 י"א 3 ב' 2 ט"ז

פעם אמר הרה"ק מרוז'ין זי"ע: הלוא זה ממש חסד א-ל שנקבע ראש השנה בראש חודש (א' תשרי) כי אלמלא כן לא היה לנו פתחון פה לבוא לפניו ית' ולבקש ממנו שיסלח לנו על כל עונותינו, אבל עתה שראש השנה נקבע בראש חודש יש לנו פתחון פה לבקש ממנו סליחה ומחילה, כי בראש חודש גם הקב"ה מבקש כביכול מאתנו סליחה, וכאומרו ית' "הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח", ובכן אנו יכולים להתעורר לעומתו ולומר: רבש"ע! אנו סולחים לך, גם אתה בטובך הגדול תסלח לנו, וזה שאנו מעוררים בתפילתנו ביום הקדוש הזה ואומרים: "אם עונות תשמר י-ה אדני- מי יעמוד כי עמך הסליחה" (תהלים קל, ג-ד) כלומר: אם אתה תשמור העונות ולא תסלח לנו ח"ו, א"כ אתה רבש"ע, מי יעמוד? הלוא גם "עמך הסליחה", גם אתה מבקש ביום הזה סליחה וכפרה כביכול, וכדי שתשיג את זה ראוי שגם לנו תסלח על מה שחטאנו והרשענו לפניך. (נר ישראל)

"ומלאכים יחפזו וחיל ורעדה יאחזו"

מה אנו יודעים שהמלאכים לא יודעים? האם המלאכים המרחפים ושטים בשמי השמים יודעים היכן נמצא כבודו של הבורא? או שמא יתכן, שאנו בשר ודם שכחלים נעוף ולעפר נשוב יודעים טוב יותר איה מקום כבודו? בקדושת תפילת מוסף אנו אומרים 'כבודו מלא עולם!' ואילו 'משרתיו שואלים זה לזה - איה מקום כבודו?' הייתכן? אנחנו יודעים היכן הוא ה' ואילו המלאכים לא יודעים? אומר הרה"צ ר' אשר פריינד, כבודו של ה' הוא שמגלים אותו דווקא מתוך עולם שפל, שמכירים אותו דווקא ממקומות נמוכים ומתוך מצבים של קושי וצער!! זה הכבוד של ה' ולכן, המלאכים, אלה שאין להם קשיים או נסיונות, אין להם שאור בעיסה שמעכבם, ואין להם מלחמות עם יצרים שפלים, אלה שמגיעים לבורא בלי קושי - הם אינם יודעים מהו כבוד ה'! רק מי שמוכן לעבוד את הבורא מתוך צער ויגון, מתוך מלחמה עיקשת - הוא יודע 'כבוד ה' מהו! (נקודות של אור - ספינקא)

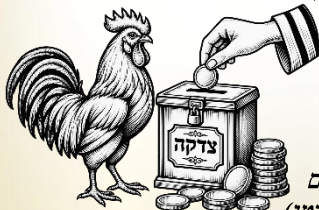
החפץ חיים

פרק ט | ינואר מה שאמרו באבות העדה דומה לפרודודור בפני עוה"ב התקן עצמן בפרודודור וכו' ועתה נבוא לעניינינו, האיש הישראלי שעתיד לקבל פני השכינה, ראשון לכל צריך לזרז עצמו שלא יחסר המ"ע שכתוב בתורה שאם ח"ו יהיה הפקר אצלו איזה מ"ע יהא חסר לו לע"ל אבר אחד בנפשו והוא בע"מ ואינו ראוי לעמוד לפני ד' מפני מומו. ועל איש כזה נאמר בתורה בפרשה אמור כי כל איש אשר בו מום לא יקרב וכדאיתא בווה"ק שם. שנית, יתנהג במדות ישרות כדי שיהיה לו מלבושי הוד לעמוד בהן לפני ד' שאם ח"ו מדותיו מקולקלין גם מלבושיו בזויין מאד. שלישית, יראה שיהיה לו ידיעה בתורה כפי שכלו כדי שכשישאלנו הקב"ה בתורתו יהיה לו מה להשיב, וכן אמחז"ל ששואל הקב"ה לאדם כמה טרחות היה לי עליך יצרתך וגדלתך כלום קרית ושנית ומשיב האדם שקרא ושנה אמר הקב"ה הואיל והודית לי שקרית אמור לי מה קרית.

פדיון כפרות תשפ"ז!

מעלת פדיון כפרות היא היותו סגולה נפלאה לעורר את האדם לתשובה, להסיר מעליו גזירות קשות, ולפתוח את השנה החדשה בברכה, בחיים טובים ובשלום על ידי מתן צדקה. התעוררות לתשובה: המנהג מעורר את הלב לחשבון נפש לקראת יום הכיפורים, מתוך הבנה שהכל בידי שמים ושעל האדם לתקן את דרכיו. כוחה של צדקה: המרת התרגול במתן כסף לצדקה (או מתן שווי לעניים) ממשיכה את מידת הרחמים ומכפרת עוונות, כפי שנאמר "צדקה תציל ממוות". סגולה לשנה טובה: מקובל מדברי האר"י ז"ל וגדולי הפוסקים שזהו מנהג קדוש המהווה סגולה להצלחה ולשמירה בגשמיות וברוחניות במשך כל השנה הקרובה.

ניתן לתרום החל ממוצאי החג בכל דרכי התשלום
36 ש"ח לנפש (יש הנוהגים גם עבור עוברים בבטן)

וכספי התרומות יועברו לעניים הגונים למשפחות נזקקות לכתיבה וחתימה טובה!

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות

עמותת "בצדקה תכוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת כלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

חלוקת סלי מזון שבועיים

מתן ומענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
חלוקת סלי לידה ליולדת ולתינוק
ועוד פעילויות תמיכה בחגים ומועדים

גם אתם יכולים לתמוך בעלון העמותה ולזכות בהקדשה!

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

זכות בזיכוי הרבים

הקדשה חד פעמית בעלון

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:

alonn@gamah.org - מייל לכל מטרה

אתר העמותה WWW.GAMAH.ORG

054-6091685 | 054-4785404

לתרומות

בנק לאומי (10) | סניף 858 | מספר חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104

קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965

ניתן לתרום גם דרך "נדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

לתרומה סרקו את הברקוד

בית ציבור
נותנים את הלב לנזקקים

כיצד לעבוד את הדין

הגמרא בראש השנה י"ז מספרת שרב הונא בנו של רב יהושע חלה ונכנס רב פאפה לשאול בשלומו. כשראה שהוא נחלש ונוטה למות אמר למטפלים שם תכינו לו צידה כוונת תכריכים ושאר צורכי המת. לסוף רב הונא עברי [הבריא] והיה מתבייש רב פאפה לראות אותו כי נראה כאילו גזר את דינו של חברו למיתה. אמרו לו שם לרב הונא מה ראית כשהיית במצב של הגסיסה? אמר להם כן כך היה הייתי באמת קרוב למות והקדוש ברוך הוא אמר לבית דין של מעלה הואיל והוא לא מעמיד בדבריו ומוותר לא תעמדו איתו לדקדק בדינו שנאמר 'נושא עון ועובר על פשע' ללמד כל מי שנושא עון למי נושא הקדוש ברוך הוא עון? למי שעובר על פשע. העניין הזה של מעביר על מידותיו לא מכוון הדבר שאחד שמתגבר עליו היצר לכעוס על חברו או הוא מעביר את הכעס כאילו בולם את עצמו. עניין מעביר על המידות זה מדובר בשעה שהצדק עימו ויש לו רשות מצד הדין להקפיד על חברו ולתבוע עלבוננו על פי דין, מכל מקום הוא מעביר על המידות ומבטל את ההקפדה וגם החשבונות של ההקפדה ולכן הוא זוכר שמעבירים לו על כל פשעיו כי זה ודאי מה שהקדוש ברוך הוא תובע על פשעיו זה מצד הדין. מכל מקום מוותרים לו כיוון שגם הוא אינו עומד על מידת הדין בשעה שיש לו תביעה על פי דין על חברו או אתה מוותר על הדין, מידה כנגד מידה מוותרים לך על הדין. זאת אומרת מתי שהויתור הוא על פי דין אתה יכול לתבוע את עלבונך על פי דין אתה מוותר, מוותרים לך גם כן על מה שראוי לתבוע אותך על פי דין. בזה נבין למה זכה רב הונא בנו של רב יהושע שהקדוש ברוך הוא גזר את דינו וקרע קרע את גזר דינו כיוון שרב הונא לשיטתו הוא סובר תלמיד חכם צריך שיהיה בו שמינית שבשמינית גאוה ו 1 חלקי 64 או דעתו שתלמיד חכם צריך לעמוד על מידותיו בשעה שיש לו פחיתות כבוד ואף על פי כן הקדוש ברוך הוא העיד עליו שבשעה שזה נוגע לעצמו הוא ביטל את הדין הזה ואמר את הדין הזה על כל תלמיד חכם שצריך

לעמוד על כבודו בשמינית מן השמינית אבל הוא עצמו שאמר את המאמרה הזאת הוא בעצמו העביר על מידותיו לכן מדדו לו מידה כנגד מידה והקדוש ברוך הוא קרע את גזר דינו, החזיר אותו לחיים על פי דין היה צריך למות כבר והחזיר אותו לחיים. אז ליום הדין אם אדם יעביר על מידותיו או אפילו אם יש גזר דין מוות יבטלו אותו. עצה טובה או לא טובה? אם אתם רוצים ציור מזה, הגאון רבי ישראל סלנטר זכר צדיק ברכה אומר, אנכי ראיתי בעיני בהיות האדמו"ר במקום אחד משך זמן בא אחר כך בעיר הזה זה הגאון מוריץ, הוא עזר לצדק, כן. הוא מדבר על אור ישראל, ראיתי בעיני בהיות האדמו"ר במקום אחד במשך זמן ואחר כך בא בעיר הזה אדם גדול ונכבד והאדמו"ר, זכרנו לברכה, היה צריך אליו בדבר בעניין חפצי שמים והלך לביתו כמה פעמים, זאת אומרת הלך ולא נכנס, לא הכניס אותו חזר עוד פעם, כמה פעמים ואותו גדול נכבד שהגיע לעיר לבד שהוא לא קיבל את פני האדמו"ר בפעם הראשונה כבר שהוא בא עוד לא נהג מידה דרך ארץ לשוב לבקר את האדמו"ר במעונו, כאילו להחזיר לו ביקור על הביקור, ככה נוהגים ונכבדי הקהילה חרה להם מאד בגלל הדבר כי חשבו זו פחיתות כבוד מה שהוא הלך אליו בכלל בראשונה. אז אחד מהנכבדים שאל את האדמו"ר מדוע הלך אליו ראשונה וגם מדוע הלך אליו כמה פעמים אחרי שלא שב לבקר אותו. אם נודע לך שבא אליך אדם חשוב כזה, ואפילו נגיד שלא היית בבית ולא מצא אותך, מן הראוי שאתה תלך אליו. היה פעם מעשה כזה, שפעם אחת התלוננו ארגון מסוים, אצל הרב חיים גריינמן, זכר צדיק וברכה, עלי, על הארגון. וסיפרתי את זה לרבי יהודה שפירא, זכר צדיק וברכה, שכאילו, על מה ולמה? לא ביררו ולא כלום, עלילות דברים. וזה ציער מאד את הרב, אז הוא קם והלך ברגליו לרב חיים. רב חיים היה יותר צעיר ממנו, והוא הלך אצלו בשביל למצוא אותו, לדבר איתו, על מה ולמה. הוא לא מצא אותו בביתו, אז רב חיים בעצמו

אחר כך בא אצל הרב יהודה שפירא, וגם לא מצא אותו בביתו. ואז הוא השאיר לו פתק, שחם ושלוש, אין לו שום דבר, והוא יודע שאנשי שופר עושים דברים גדולים והכל, והשאיר גם תרומה 500 דולר, להראות שאין בליבו שום דבר, חלילה. מה שאמרו, אמרו, אבל הוא חזר בחזרה אליו, כי נודע לו שהוא בא ולא מצא אותו, אז הוא הלך אליו בחזרה וכו'. אז פה כעסו, למה לא... ואז דיברו איתו, עם האדמו"ר, והוא הסביר על רוח בני אדם, והיה מתפעל ואומר, אני לא מבין בשום אופן, וזה לא נתפס במוחי, מה זה העניין? מי ילך ראשונה לקבל פנים, ואם ישוב לבקר אותי, אם לאו, זה צחוק של ילדים, נערים, זה מה זה? מה זה כיבוד, מי ילך ראשון, יבוא לבקר, יחזיר ביקור, ובייחוד שאני צריך איזה עניין, וככה הרחיב לדבר בהתפעלות, עד שנשתוממתי למראה ההתפעלות הגדולה. עכשיו צריכים להבין, הנכבד הזה ששאל את רבי ישראל סלנטר את כל הסיפור הזה, הוא בא בטענה מצד הדין. תלמיד חכם צריך שיהיה בו שמינית שבשמינית, ותלמיד חכם מובהק כזה צריך לדקדק על הנימוס ראשונה. או אם שבים לבקר אותו או לא. אבל כוחו של רבי ישראל סלנטר כל כך גדול במידת ענווה שביטל את החשבון הזה לגמרי, עד שאמר 'לא נתפס במוחי מה זה העניין, מי ילך ראשונה' וחשב שזה צחוק של נערים. ואם זקן מתנהג ככה, הוא אמר, אז הוא חשב אותו נער בן שבעים. ייתכן שרב הונא, בנו של רב יהושע שהקדוש ברוך הוא העיד עליו שלא עמד על מידותיו היה גם כן באופן הזה שהוא ביטל את החשבונות עד שלא תפס מקום במוחו לחשוב את זה למידות. ולכן זכה שהקדוש ברוך הוא מחק גם את החשבונות שאפשר היה לתבוע אותו מצד עומק הדין. בדין אי אפשר לתפוס צדיקים כאלה, אבל בעומק הדין אפשר.

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א
בבית מדרש קהילות פז, בבני ברק
בתאריך 27.09.2019
לשמיעת שיעורים והרצאות חייגו
(גם מטלפון כשר) 077-3532243

לחזרה בתשובה שלמה
מהרה וזיווג הגון
בעילום שם
לעילוי נשמת
משה בן יונה חממה

לזיווג הגון מהרה
שילה בן ורד
אריאל בן רוזה
אבנר מזאיו בן ג'ולייט

לעילוי נשמת
אברהם בן מינה
דייזי בת חביבה
גיורא בן שרה וישראל

לזיווג הגון מהרה
דוד בן אריאלה
לעילוי נשמת
יהודה בן שלום

לחזרה בתשובה ורפואה
אבנר אסתר בת זאורה
ישארג בת אסצ'לה
וכל צאצאיהן

לרפואה שלמה מהרה
בריהון ברוך בן אדנקו
רוני בת אביטל
חזרה בתשובה שלמה

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
רינה בת איבון
רוזה בת פרידה

לעילוי נשמת
אפרים בן שושנה
איליה בן נינה

מגישים לכם זכות ליום הדין

